

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

В.І. Пилипчук

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ СРЕДСТВ В ПОДГОТОВКЕ ВРАЧЕЙ-ХИРУРГОВ НА ЭТАПЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

В.И. Пилипчук

ГУВЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет»

USING MODERN TELECOMMUNICATION TECHNOLOGY IN POSTGRADUATE EDUCATION OF SURGEONS

V.I. Pylypchuk

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Резюме. В Івано-Франківському національному медичному університеті в систему післядипломного навчання лікарів-хірургів широко впроваджено застосування сучасних телекомунікаційних засобів. Зокрема: використання мультимедійних засобів під час лекцій та семінарських занять з лікарями-інтернами та лікарями-хірургами на тематичних курсах та передатестаційних циклах; відеотрансляції операцій з операційних в учбову кімнату (за допомогою відеокамер, що встановлені в кожній операційній), що дозволяє не тільки проглядати хід оперативних втручань, але й одночасно аналізувати етапи операцій, широко їх обговорювати; відеообхід у хірургічних відділеннях обласної клінічної лікарні під час проведення переривистих курсів хірургів за участю голови Асоціації хірургів області, головного хірурга області, завідувачів хірургічними кафедрами медичного університету, завідувача та ординаторів відділення з наступною ретрансляцією обходу в аудиторії.

Використання новітніх комп'ютерних та телекомунікаційних технологій слід використовувати тільки в тісному поєднанні з безпосереднім спілкуванням лікарів-інтернів та курсантів з хворими та лікарями-хірургами, які працюють у відділенні та операційних. Телекомунікаційні технології підвищують ефективність теоретичного навчання лікарів, але не вирішують проблему удосконалення практичних навиків, оволодіння новими технічними прийомами під час проведення оперативних втручань.

Ключові слова: мультимедійні засоби, телекомунікаційні засоби, післядипломне навчання.

Резюме. В Івано-Франківському національному медичному університеті в систему післядипломного образования широко внедрено использование современных телекоммуникационных средств. В частности: использование мультимедийных средств во время лекций и семинарских занятий с врачами-интернами и врачами-хирургами на тематических курсах и предатестационных циклах; видеотрансляции операций из операционных в учебную комнату (посредством видеокамер, установленных в каждой операционной), что позволяет не только следить за ходом оперативных вмешательств, но и одновременно анализировать этапы операций, широко их обсуждать; видеообход в хирургических отделениях областной клинической больницы во время проведения прерывистых курсов хирургов с участием председателя Ассоциации хирургов области, главного хирурга области, заведующих хирургическими кафедрами медицинского университета, заведующего и ординаторов отделения, с последующей ретрансляцией обхода в аудитории.

Использование новейших компьютерных и телекоммуникационных технологий необходимо использовать только в сочетании с непосредственным общением врачей-интернов и курсантов с больными и врачами-хирургами, которые работают в отделении и операционных. Телекоммуникационные технологии повышают эффективность теоретического образования врачей, но не решают проблему усовершенствования практических навыков, овладения новыми техническими приемами во время проведения оперативных вмешательств.

Ключевые слова: мультимедийные средства, телекоммуникационные средства, последипломное образование.

Abstract. The system of postgraduate education of surgeons at the Ivano-Frankivsk National Medical University extensively uses contemporary telecommunications media. They include multimedia equipment during lectures and seminars with interns and surgeons during the thematic courses and pre-credentiating cycles; streaming video from operating theatre to the classrooms (using video cameras installed in every operating room) which provides not only watching the course of operations but also analyzing simultaneously the stages of intervention, and discussing them; video round at the surgery departments of the Regional Clinical Hospital during professional training courses of surgeons with participation of the head of the Regional Association of Surgeons, the chief surgeon of the region, heads of the surgical departments of the Ivano-Frankivsk National Medical University, the head and attending physicians of the surgical department with subsequent rolling the footage in the classroom.

The use of contemporary computer and telecommunication technology should be combined with face-to-face communication of interns and students with patients and surgeons working at the department and in the operating rooms. Telecommunication technologies increase efficiency of theoretical education of doctors but do not solve the problem of improving practical skills, and mastering new techniques during surgical interventions.

Keywords: multimedia equipment, telecommunications, postgraduate education.

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень.

Головні завдання післядипломної освіти полягають у забезпеченні системи охорони здоров'я кваліфікованими кадрами та забезпеченні пацієнтів ефективною і якісною медико-профілактичною допомогою [1]. Організація підготовки лікарів-хірургів на етапі післядипломної освіти має свої особливості, які обумовлені стрімким розвитком медичних технологій, зміною деяких підходів до хірургічного лікування, необхідністю впровадження в хірургічну практику сучасних оперативних втручань, потребою використання сучасних інформаційних і телекомунікаційних техно-

логій у щоденній професійній роботі. Сучасний лікар має володіти інноваційними технологіями діагностики і лікування, технікою ендоскопічних, малоінвазивних, реконструктивно-пластичних втручань тощо [2]. Для підвищення мотивації до навчання на післядипломному етапі та полегшення отримання знань необхідно використовувати новітні інформаційні технології: комп'ютерне забезпечення лікувально-діагностичного процесу, мультимедійне забезпечення навчальних програм, інтернет та ін. В навчальні програми з метою розширення теоретичних знань та набуття практичних навичок необхідно включати відеофрагменти

складних клінічних випадків, унікальних хірургічних втручань. Така наочність у засвоєнні знань і навичок формує у лікарів-інтернів та лікарів-хірургів сучасне клінічне мислення.

Мета дослідження: проаналізувати ефективність використання сучасних телекомунікаційних технологій у післядипломному навчанні лікарів-хірургів.

Результати та їх обговорення

В Івано-Франківському національному медичному університеті в систему післядипломного навчання лікарів-хірургів широко впроваджено застосування сучасних телекомунікаційних засобів. Зокрема:

- використання мультимедійних засобів під час лекцій та семінарських занять з лікарями-інтернами та лікарями-хірургами на тематичних курсах та передатестаційних циклах. При цьому, використовується як власний відеоматеріал оперативних втручань, так і матеріали з інтернет-ресурсів.

- відеотрансляції операцій з операційних в учбову кімнату (за допомогою відеокамер, що встановлені в кожній операційній), що дозволяє не тільки проглядати хід оперативних втручань, але й одночасно аналізувати етапи операцій, широко їх обговорювати. Водночас, огляд операційного поля групою лікарів-хірургів є набагато кращим, ніж безпосередньо в операційній.

- відеообхід у хірургічних відділеннях обласної клінічної лікарні під час проведення переривистих курсів хірургів за участю голови Асоціації хірургів області, головного хірурга області, завідувачів хірургічними кафедрами медичного університету, завідувача та ординаторів відділення. Після цього обхід ретранслюється та одночасно активно обговорюється в аудиторії, де присутні всі лікарі-хірурги області (на засіданнях переривистих курсів постійно присутні біля 130-140 хірургів області). Це дає змогу всім присутнім лікарям більш детально ознайомитись з кожним пацієнтом відділення. Крім цього, обмежується доступ великої кількості присутніх у палати відділення.

Курсанти, які проходять передатестаційні цикли та курси тематичного удосконалення, мають змогу користуватися комп'ютерною базою кафедри, що містить лекції з хірургії, матеріали з'їздів, конференцій, стандарти діагностики та лікування хірургічних захворювань. Крім семінарських занять, на лекціях використовуються мультимедійні презентації для демонстрації тих хірургічних захворювань, які неможливо продемонструвати на даний час у клініці через відсутність хворих. Це навчання закінчується складанням уніфікованого тестового екзамену й оцінкою вмінь та оволодіння професійними практичними навичками на відповідність певній лікарській кваліфікаційній категорії.

У навчальному процесі викладачами кафедри використовується величезний арсенал засобів для глибокого опанування лікарями-інтернами та курсантами як теоретичних знань, так і практичних навичок (записані відеофільми для самостійної підготовки, підготовлені навчально-методичні

програми, згідно з вимогами Болонського процесу, навчальні кімнати, укомплектовані сучасними комп'ютерами). Семінарські та лекційні заняття проводяться з використанням мультимедійного проектора шляхом слайдових презентацій. Більш глибокому вивченню предмета сприяє складання ними ситуаційних завдань, тестів відповідно до теми заняття.

Проте, слід відзначити, що використання новітніх комп'ютерних та телекомунікаційних технологій необхідно використовувати тільки в тісному поєднанні з безпосереднім спілкуванням лікарів-інтернів та курсантів з хворими та лікарями-хірургами, які працюють у відділенні та операційних. Хибною є думка, що використання сучасних технологій може замінити безпосередній контакт з пацієнтом (в т.ч. збір скарг, анамнезу, фізикальне обстеження тощо). Крім цього, телекомунікаційні технології підвищують ефективність теоретичного навчання лікарів. Залишається проблемним питання удосконалення практичних навичок, оволодіння новими технічними прийомами під час проведення оперативних втручань.

Висновки

1. Використання телекомунікаційних технологій є ефективною сучасною формою післядипломного навчання лікарів-хірургів.

2. Новітні комп'ютерні та телекомунікаційні технології слід використовувати тільки в тісному поєднанні з безпосереднім спілкуванням лікарів-інтернів та курсантів з хворими та лікарями-хірургами, які працюють у відділенні та операційних.

3. Телекомунікаційні технології підвищують ефективність теоретичного навчання лікарів, але не вирішують проблеми удосконалення практичних навичок, оволодіння новими технічними прийомами операцій.

Перспективи подальших досліджень

Перспектива дослідження полягає у вдосконаленні існуючих та розробці нових методик проведення групових навчань лікарів-хірургів з метою їх безперервного післядипломного навчання.

Література

1. Сучасні завдання медичної (фармацевтичної) післядипломної освіти в контексті реформування галузі охорони здоров'я / О.К.Толстанов, М.С.Осійчук, О.П.Волосоєць // Сучасна післядипломна освіта: досягнення, проблеми, перспективи: матеріали навчально-наукової конференції. 7-8.11.2013 р., м. Харків / за ред. О.М.Хвистюка, М.І.Хвистюка, В.М.Марченко.- Харків, 2013

2. Запорожан В.М. Сучасна організація навчального процесу / В.М.Запорожан, Н.М.Рожковська, А.Г.Волянська // Сучасні технології вищої освіти: тези доп. VI Всеукр. наук.-метод. конф. – Одеса: ОДАХ, 2010.- 239 с.

Одержано 06.04.2015 року.